

Ο ΝΟΥΜΑΣ'

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την 'Ελλάδα αρ. 10.—Για τη 'Εξω-
τερικό φρ. χρ. 10
20 λεφτά τὸ φύλλο λεφτά 20

ΠΟΥΔΙΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῆς Ελλατείας Συντάγματος, 'Ομόνοιας, 'Υπουργείου Οικονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιόδρομου ('Οφθαλμιατρεῖο) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδερόδρομου ('Ομόνοια) στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, 'Εξάρχεια), στὸ βιβλιοπωλεῖο «'Εστίας» Γ. Κολάρου.

Στὸν Πειραιᾶ: Καπνοπωλεῖο Γ. Επροῦ. δδ. Βουδουλίνας αρ. 1, σιμά στὸν Τρούμπα. 'Η συντροφὴ πλερώνεται μπροστά καὶ εἶναι ἐνός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΠΟΛΥ

παραπολὺ βιαστήνατε οἱ πολιτικοὶ φίλοι τοῦ μακαρίης Νιεληγιάνην νὰ ζητήσουντε νὰν τοῦ σηθεῖ ἀνδριάντας μὲ απανελήγνιον δρανον. Δὲ λέμε, μπορεῖ καὶ νὰν τὰξιζεῖ ὅχι μόνο ἀνδριάντας μὰ καὶ πύργος τοῦ "Αἴφελ γιὰ νὰ «παρέχει εἰς τὰς ἐπερχομένας γεννεάς ψυχοτρόφα διδάγματα». μπορεῖ ἀκόμα διμαρτίης νὰ εἴτανε, καθὼς μᾶς τὸ βεβαιώνει ἡ προκήρυξη τῆς ἐπιρροῆς, «τηλικοῦτος πολιτευτῆς — κορυφαῖος — Γλάδστων τῆς 'Ελλάδος — πολιτικὸς ἥρως — συνελευθερωτῆς τῆς 'Ηπείρου καὶ Θεσσαλίας — σοφὸς νομοθέτης — ὑπέρμαχος τῶν ἔθνων παραδόσεων — ἔργάτης τοῦ ἔθνου μεγαλείου» καὶ διττὸ ὅτι τὸ μακαρίητη «αἱ ἐπερχόμεναι γεννεά» νὰν τὸν ἀνεβάσουν παραπάνου ἀπὸ τὰ διπέθετα τῆς

σανε δάκρυα, ὄντας μούδινε τὸ χέρι· ἀφτὸ μοῦ σπάραξε τὴν καρδιά. "Ετοι λοιπὸν ἡ κόρη ἐκείνην λυποῦνταν ἀληθινά, γιατὶ ἔφεργα ἀπὸ κοντά της. "Ω τὴν ἀναθεματισμένη τὴν ἀνάγκη, ποὺ μὲ χωρίζει ἔτοι ἀσπλαχνὰ ἀπὸ τέτοια λυγερὴ καλόκαρδη!

Μὲ τέτοιους λογισμοὺς λυπητεροὺς μονάχος ἐγὼ μὲ τὸν ἀγωγιάτη κατόπι ξεκίνησα γιὰ τὴ Σαλονίκη. "Οσο εἴτανε πουνρὸν εἴτανε καλά· μὰ θερεα, σὰν πάτησε ἡ ζέστα, εἴτανε πολὺ κακορίζικο τὸ ταξίδι μου, γιατὶ ὁ ἀγωγιάτης ἀποφέρειντας τὸ βουνὸν ἀπὸ φόρο καριδᾶς κακῆς συνάντησης μὲ πῆγε ἀπ' ἀλλο δρόμο, ἀπ' τὸν κάρμπο καὶ ψηνόμουνα μέσ' στὸ λιοπύρι τ' 'Αργοντιστικό, σὰν κολασμένος ἀμχρτωλὸς στοῦ ξωποδοῦ τὸ λεβέτι.

"Ωστόσο μ' ὅλο μου τὸ βάσανο ὄνειροπολοῦσα, καὶ τῶν ὄνειρων μου ἀντικείμενο εἴτανε τώρα ὅχι πλιὰ ἡ Κλεονίκη—ποιὸς νὰ τολεγεῖ!—μόνε ἡ χωριατοπούλα ἐκείνη, ἡ ἀδερφὴ τοῦ φίλου μου, τὸ χριτωμένο τὸ κοριτσάκι, ποὺ δάκρυστε γιὰ τὸ φεύγοντο εἰλικρινὰ κι ἀπροσδιαχτα.

Καὶ συλλογισμούν, ἀμα βγῶ ἀπ' τὸ σκολειό λέφτερος καὶ δουλέψω καναδὺ χρόνια, νάρθῳ στὸ χωρὶο νὰ τὸ πάρω ἀφτὸ τὸ κορίτσι καὶ νὰ ζήσω ἡσυχὸς μὲ τὴ γλυκιά του συντροφιά.

"Ετοι μὲ τοῦτα, μὲ κεῖνα, προχωρήσαμε κάμποσο,

Μιστριώτικης προκήρυξης. "Ολ' αὐτὰ δμῶς δὲ μᾶς ἐμποδίζουντε νὰ ποῦμε καὶ τὴ γνώμη μας—μιὰ γνώμη διλαδιόλου ἀμερόληπτη, ποὺ δὲν πηγάζει ἀπὸ κομματικὴ ἀφορμή, δὲλλ' ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν πολιτικὴ ἰστορία μας.

Ἐίπαμε πῶς βιαστήνατε οἱ Μιστριώτηδες, Χατζιδάκηδες, Πουλόπουλοι, Βάσηδες, Πολυγένηδες, Θανάπουλοι καὶ οἱ ἄλλοι κομματάρχες τους γιὰ τὸν ἀνδριάντα, καὶ τὸ ζαναλέμε· καὶ θὰν τὸ φωνάζουμε δος δὲ βιέπουμε ἀνδριάντα τοῦ Τρικούπη, τοῦ Κουμουντούρου, τοῦ 'Επ. Νιεληγιάδης καὶ τόσων ἀλλῶν πολιτικῶν ποὺ, θαρροῦμε, πολιτευτήνατε, ἀνδρὶ καλύτερα, ὅχι δμῶς καὶ χειρότερα ἀπὸ τὸ μακαρίη Νιεληγιάνη. Είχαν καὶ αὐτοὶ τοὺς φίλους τους καὶ τοὺς θαμαστές τους, είχαν καὶ αὐτοὶ ακορπίσει τὰ δυοσφέται τοὺς καὶ ὅποχρεώσει κόσμο καὶ κομμάκη, μᾶς κανένας ἀπὸ τοὺς φίλους αὐτοὺς δὲ σκέφτηκε νὰ ζητήσει ἀμέσως 'οτερ' ἀπὸ τὸ θάνατό τους καὶ ἔναν ἀνδριάντα γιὰ τὸν καθένα τους.

Οἱ φίλοι τοῦ Τρικούπη, Κουμουντούρου καὶ πάντες οιεφτήνατε φιλοσοφικῶτερα· ἔρεντες οἱ ἀνθρώποι πῶς τὸν πολιτικὸ δὲν τὸν κρίνουν οἱ κομματάρχες τους, ἀλλὰ ἡ ίστορία, καὶ ἀφήσατε τὴν ίστορία νὰ δικάσει ἀμερόληπτα καὶ ὑποφασίσει καλοσυνείδητα ἀν τὸν πρέπει ἀνδριάντας ἡ ἀνάθεμα.

Δὲν ἔρεντες τί θὰ πεῖ ἡ ίστορία γιὰ τὸ Νιεληγιάνη. Μπορεῖ νὰ χειροκροτήσει τὴν προκήρυξη τοῦ Μιστριώτη καὶ νὰ βρεῖ πῶς ἔνας ἀνδριάντας στὴν πρωτεύοντα, καθὼς προτείνει ἡ ἐπιρροή, δὲν είναι ἀρνεῖτος καὶ πῶς κάθες χωρὶο τῆς 'Ελλάδας, καὶ τὸ μικρότερο, πρέπει νάναι στολισμένο καὶ μ' ἔναν ἀνδριάντα «τοῦ τηλικούτου πολιτευτοῦ». "Οσο νὰ μιλήσει δμῶς ἡ ίστορία, ἔπειτε οἱ διάφοροι κομματάρχες του νὰ σεβαστοῦν τὴ μνήμη του καὶ νὰ μὴ ζητήσουντε—βαριὰ ἡ λέξη, μᾶς καταληλότερη δὲ βρίσκουμε—νὰ τὴ φεζιλέψουντε.

ΜΠΟΡΕΙ

ο Στριφτόμπολας νὰ φοράει φουστανέλλις καὶ νὰ μὴν είναι ρήτορχς, αὐτὸς δμῶς δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ λέει ποὺ καὶ πῶν μερικές στρογγυλές κουβέντες μέσα στὴ Βουλὴ—κουβέντες μὲ νίγμα καὶ μὲ οὐσία—κι ἔστινε ὅσο θέλουν οἱ έννικοι παπαρδελάδες καὶ οἱ χαριτόβρυτοι χρονικογράφοι τῶν ἔφημεροιδῶν.

Τὴν «Ἀκρόπολη» πολὺ σωστὰ παρατήρησε, σχολιάζοντας τὰ λόγια ποὺ εἶπε ο Στριφτόμπολας τὴν περασμένη βδομάδη στὴ Βουλὴ, πὼς ἀφοῦ οἱ ἐπίση-

μοι καὶ οἱ ρητορικώτατοι χάνουνται μὲ τὴ μικροπολιτική, ἔπειτε νὰ βρεθεῖ ἡ ἔνας μὴ ἐπίσημος οὔτε ρήτορας νὰ μελήσει γιὰ τὴ μεγάλη πολιτικὴ καὶ νὰ ξεστομίσει μερικὲς ἀλήθειες, ποὺ σπάνια, πολὺ σπάνια, ισως καὶ ποτέ, ἀκούγονται μέση στὴ ρουσφετούσια μας.

Τὸ Πατρινὸς γερολεβέντης εἶπε δ., τι ζήλει νὰ πεῖ, γιὰ στόλο, στρατό, Βασιλεία, συναλλαγὴ κτλ. μὲ λόγια τασκούρατα καὶ στρογγυλά. Οἱ βουλευταδες γελάσαντε καὶ κάναντε πολὺ καλά. "Αν εἴτανε νὰ συγκινηθοῦμε, δὲ θὰ βρισκότανε στὴν ἀνάγκη ὁ Στριφτόμπολας νὰ τοὺς μιλήσει καθὼς τοὺς μιλῆσε. Θὰν τοὺς δημιύτανε κανένα δηγηματάκι τοῦ Βοράκιου ἡ θὰν τοὺς; πραγουδούσε κανέναν ἀμανε.

Νὰ βρισκόμαστε στὰ 1905,—ποὺ γράφει καὶ τὸ «Σκρίπ»—καὶ νὰ μᾶς μιλᾶ; ἡ ἀφεντιά σου, κ. Στριφτόμπολα, γιὰ "Οθωνα καὶ γιὰ τέτια κουροφέζα;

ΠΟΙΟΣ

ο λόγος νὰ δημοσιεύουντε κάθε τόσο εἰ γιατροὶ τῆς 'Αστυνομίας τὴν ἔκθεσή τους γιὰ τὴ Βραμερὴ καὶ συχαμένη κατάσταση τῶν ἔνειδοχείων, γαλατάδικων, μπακαλίκων, καὶ τῶν ἀλλῶν μαγχιών ποὺ ἐπιθεωροῦνται; Γιὰ νὰ μᾶς κάνουντε νάγκιδαζουμε, χωρὶς νὰ βγαίνεις καὶ κανένα κέρδος; σπουδαῖο ἀπὸ τὴν τέτια δημοσίεψη;

"Οποιος ἔχει τὴν ὑπομονὴ νὰ δικαίεται τὶς ἔκθεσες αὐτές, θὰ βρεῖ τὰ ἴδια μαγχιὲς νὰ εἴναι πάντα ἀκάθαρτα χωρὶς οἱ ίδιοχτήτες τους νὰ συγκινητοῦνται καθόλου ἀπὸ τὸ δημόσιο αὐτὸς φεζίλεμα ποὺ τοὺς γίνεται καὶ ἀπὸ τὸ τιποτένιο πρόστιμο ποὺ θὰ πληρώσουντε στὸ Πταιτιματοδικεῖο, σὰν τοὺς λείπουν τὰ μέσα καὶ δὲν ἀθωωθοῦν.

Καθὼς τὸ γράψαμε κι ἔλλοτε, θεβγαίνε κάπιο καλὸ ἀπὸ τὶς γιατρικὲς ἐπιθεωρησίες, μόνο ἀν τὸ "Αστυνομία σὲ κάθε μαγχιὲ ἀκάθαρτο κρεμνοῦσε στὴν πόρτα του μιὰ πινακίδα μ' αὐτὴ τὴ λέξη ποὺ νὰ δείχνεις στὸν καθένα τὰ χάλικα τοῦ μαγχιού. Μὲ τὸν τρόπο ὅμως ποὺ γίνεται τῷρα ἡ δουλιά, καλύτερα νὰ μὴν δημοσιεύουνται οἱ γιατρικὲς ἔκθεσες γιὰ νὰ μὴν ξέρουμε τουλάχιστο τὶ τρῶμε.

ΑΠΟ

τὸ «Σκρίπ» τῆς Τρίτης μαθαίνουμε πῶς στὸν Πύργο υπάρχει ἔνας δηγηματάκι τοῦ Πρωτοδικείου, δ. κ. Βέλεγας, «ὅτις τόσον εἴναι ἀφωσιωμένος στὴν

μ' ὅλη τὴν σκλεράδα τοῦ στρωματιοῦ μας ἀποκομπήσαμε γλυκά γλυκά τοῦ δίκαιου τὸν ὑπνο. Μόνο τὸ βράχι δρεδὲ μᾶς ξέπνυσε τὴ στρωτικικὴ ἡ σκληπιγχ, ποὺ βραροῦσε συνάθροιση. Είχε ἔρθει διάτα ἀπὸ τὸν ταγματάρχη νὰ πάν δῆλος τὸ γρηγωρότερο, γιάτι εἴταν πιθανό νὰ χυτηθοῦντε μὲ τοὺς κλέρτες καὶ τὸ χωρὶο ἔτσι ταῦτα ἀνάστατα. Σὲ λίγο δῆλο τ' ἀπόσπασμα μπῆκε σὲ γραμμὴ καὶ ζεκίνεις κατὰ τὸ βουνὸν σὲ δύο στοίχους.

Τὸ φεγγάρι τὸν στρατοῦ σίμανε, πῶς κ' ἔμεις πλιὰ είμασταντε λέοτεροι νὰ τοσαύτουμε τὸ δόρμο μας τώρα μπορεῖς καὶ νὰ μήν τὸ σίμανε, μᾶς ἔμεις ἔτοι τὸ ξηγήσαμε καὶ μὲ τὸ ήλιοθασίλεμα ζεκίνεις.

Δύο ώρες ἀκόμα περπατούσαμε ζισιώμα καμπίσιο. "Ωστόσο μ' ὅλη τὴν πιθανιά μας νὰ μὴν περάσουμε βουνό, δὲν εἴτανε δυνατό νὰ φτάσουμε στὸν τόπο μας, σὰ δὲν περνήσαμε ἀπ' τὸ Χορτιάτη καὶ γιὰ τούτο κάναμε τώρα τὸ σταχρό μας κι ἀρχίσαμε νὰ τὸν ἀνεβαίνουμε ἀπ' τὴ θερειοδυτικὰ του πλα-

